

nærmest faar Indtryk af, at det er en Smudskonkurrence, der kommer frem, og at man er bange for en ny Virksomhed, der arbejder sig frem, og at det for dem gælder om at kvæle den danske Virksomhed, hver Gang den træder frem og begynder at kunne konkurrere med Udlandet. Det er ganske sikkert en meget daarlig Økonomi for Staten at tage disse ganske særlig lave Tilbud netop for at slaa vor egen Virksomhed indenfor Landets Grænser ned. Derfor ønskede jeg i Fjor at give Arbejdet til det danske Firma som en Slags Etableringsomkostning, for at der kunde komme en dansk Fabrikation i Gang herhjemme. Det er min Overbevisning, at hvis Frich's Efterfølger havde faaet dette Arbejde i Fjor, havde det været nødvendigt for dette Firma at sætte sig i meget store Udgifter. Man kan ikke saadan lige løbe til at begynde paa en helt ny Fabrikation, uden at man maa have en Del Etableringsudgifter. Men hvis dette ansete Firma i Aarhus en Gang havde sat sig for de Omkostninger, som følge af at begynde paa en saadan ny Industri, er det min Overbevisning, at saa vilde det have gjort sit yderste for at hævde sin Plads overfor Udlandet, og det er min Overbevisning, at det saa slet ikke vilde have været nødvendigt i Fremtiden at give nogen ekstraordinær Beskyttelse.

Derfor betragter jeg slet ikke det, at jeg i Fjor holdt paa dette, som et Omslag i mine Anskuelser om Frihandel eller Protektionisme. Jeg betragter det som et Tilbud, der skulde gøres fra Statens Side, et Offer, der skulde bringes, en Slags Etableringsudgift, vi vilde yde, for at dette Firma kunde komme i Vej og faa begyndt, saa at vi herhjemme kunde optage en Konkurrence med Udlandet. Det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) har altsaa slet ingen Grund til at bebrejde mig, at jeg havde foretaget en Svingning, eller at jeg talte med to Tunger. Mit Standpunkt overfor Spørgsmaalet Frihandel eller ikke Frihandel er uforandret. Naar en ny opdukkende Industri første Gang skal prøve sine Kræfter, er der slet ikke nogen Urimelighed i, at Staten som den store Forbruger for at faa begyndt tager imod et Tilbud, der maaske er noget ugunstigere end det allerlaveste Tilbud, man kan faa fra Udlandet.

For øvrigt er der det andet store Spørgsmaal: Hvorfra faar man det bedste Arbejde? Faar man det fra Udlandet eller fra vort eget Land? Det er min Overbevisning, at de indenlandske Arbejder ere

langt at foretrække for Udlandets. Den Kontrol, Statsbanerne kunne øve med Arbejder i Udlandet, er sikkert meget ringe og meget daarlig. Der kan øves en ganske anderledes effektiv Kontrol herhjemme end i Udlandet. De store Firmaer i Udlandet ere mange Gange afvisende overfor den danske Kontrol, naar den kommer derned. Det kan ogsaa godt være, at Embedsmændene herhjemme hellere ville kontrollere i Udlandet end ude paa Nørrebro, thi Kontrolvirksomheden i Udlandet medfører en Række Rejser — og vistnok ret dyre Rejser — for dem, der skulle kontrollere. Jeg har saaledes set af de Licitationstilbud, hvor man har maattet lægge til, hvad Kontrollen kostede, at det har kostet op imod 600 Kr. at kontrollere Bygning af et Lokomotiv i Udlandet, medens det herhjemme ikke har kostet mere end 14 Kr. Denne Omstændighed kan godt have sin store Betydning. Men nu foreligger der altsaa i Aar dette Eksempelovre fra Odense, at et privat Selskab har været i Stand til at kunne fremstille et stort Lokomotiv og gøre det med stor Fordel. Jeg ønsker i og for sig helst, at dette Arbejde kunde ske ude paa Statsbanernes Værksteder, men det er ikke det, vort Forslag gaar ud paa. Forslaget kræver kun, at Arbejdet skal udføres paa et indenlandsk Værksted. Vi have jo bygget nye Statsbaneværksteder for et Beløb af 4 Mill. Kr. Man siger, at Statsbanerne kunne ikke bygge Lokomotiver, blandt andet fordi der ikke er Plads til det. Jeg tror ikke, det er sandt; jeg tror, det er fuldstændig urigtigt. Thi Bygningen af et Lokomotiv kræver ikke megen Plads, den kræver vel ikke mere, end at man har et Spor, thi Lokomotivets enkelte Dele forarbejdes rundt omkring i de store Værksteder og samles saa paa disse, men at det skulde være saa smaat med Pladsen derude, at man ikke havde saa megen Plads tilovers, at man kunde samle de enkelte Lokomotivdele og stille dem sammen, det tror jeg ikke paa, men det vidner om, hvordan man fra Statsbanernes Ledelses Side maa anstrenge sig for at finde Grunde for at vise denne Sag fra sig. Men der er maaske andre Grunde, der bevirke, at Statsbanerne nødig ville have dette Arbejde. Det kan være, at de mangle Personale; de have ikke Ingeniører, de have ikke de Arbejdsledere, der ere nødvendige. De mangle ikke Arbejdere, thi i den Henseende er jeg vis paa, at Statsbanerne have en Stab af Arbejdere, der fuldt ud kunne maale sig med Arbejdere af lignende Art i et hvilket som